

Služba má ísť za človekom. Nie človek za lôžkom.

Datum 12.10.2026
Subjekt Slovenská katolícka charita
Region Slowakei
Kategorie Soziale Dienste, Politik, Religion

KBS, Slovenská katolícka charita, ECAV a Evanjelická diakonia upozorňujú na smerovanie reformy sociálnych služieb.

Bratislava, 17. september 2026 – Konferencia biskupov Slovenska, Slovenská katolícka charita, Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku a Evanjelická diakonia ECAV na Slovensku odovzdali všetkým poslancom Národnej rady SR spoločné vyjadrenie k smerovaniu reformy sociálnych služieb. Upozorňujú v ňom na potrebu vnímať pripravované zmeny vo vzájomných súvislostiach. Nejde pritom iba o spôsob financovania jednotlivých služieb, ale aj o to, akým spôsobom bude Slovensko v budúcnosti zabezpečovať starostlivosť o seniorov, ľudí so zdravotným postihnutím a ďalších ľudí odkázaných na pomoc.

Za dôležité považujú najmä zachovanie a rozvoj ambulantných a terénnych služieb. Tie umožňujú odkázanému človeku zostať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí a zároveň pomáhajú rodinám zvládať starostlivosť o blízky.

„Ak má rodina svojmu blízkeho pomáhať dlhodobo, potrebuje mať k dispozícii aj profesionálne služby, na ktoré sa môže spoľahnúť v čase, keď starostlivosť sama nedokáže zabezpečiť v plnom rozsahu. Dostupná terénna a ambulantná služba môže v mnohých prípadoch oddialiť alebo úplne zabrániť potrebe pobytovej starostlivosti,“ uvádza riaditeľ **Slovenskej katolíckej charity Filip Macák**.

Organizácie zároveň upozorňujú na potrebu citlivo posudzovať plánované zvyšovanie kapacít pobytoých sociálnych služieb. Slovensko bude nepochybne potrebovať reagovať na rastúci počet ľudí odkázaných na pomoc, samotné zvyšovanie počtu lôžok v jednom zariadení však podľa nich nemôže byť jediným riešením.

Pri pobytovej starostlivosti totiž nerozhoduje len **počet vytvorených miest**, ale najmä **kvalita prostredia** a **miera individuálnej podpory**, ktorú človek dostane .

„Pobytová služba je pre mnohých ľudí nevyhnutná a jej rozvoj odmietame spochybňovať. Zároveň však musíme premýšľať o tom, aký typ zariadení a starostlivosti chceme na Slovensku rozvíjať. Pri väčšej koncentrácii ľudí môže byť náročnejšie zachovať individuálny prístup, rodinné prostredie a úzke väzby s komunitou,“ hovorí **Zuzana Kumanová zo Slovenskej katolíckej charity**.

Organizácie upozorňujú aj na zmeny, ktoré vytvárajú priestor pre rôzne formy poskytovania sociálnych služieb vrátane komerčných a korporátnych modelov.

Ekonomická efektívnosť je podľa organizácií legitímnu súčasťou fungovania systému. **Nemôže však byť nadradená kvalite služby, dôstojnosti človeka a jeho individuálnym potrebám.**

Rizikom je najmä súbeh zmien

Podľa signatárov spoločného vyjadrenia je predovšetkým potrebné venovať pozornosť jednotlivým zmenám ako ucelenému celku. Samostatne môžu byť niektoré opatrenia odôvodniteľné, v ich súbehu však môžu vytvoriť prostredie, v ktorom bude ekonomicky jednoduchšie rozvíjať väčšie pobytové zariadenia, zatiaľ čo dostupnosť ambulantných a terénnych služieb zostane neistá.

Takýto vývoj by mohol postupne posilňovať ekonomické a komerčné princípy v oblasti, ktorej hlavnou úlohou má zostať zabezpečenie kvalitnej starostlivosti o človeka. Nejde pritom o odmietanie súkromných či neverejných poskytovateľov. Ide o nastavenie systému tak, aby ekonomická efektívnosť nebola pri rozhodovaní nadradená dostupnosti služby, kvalite starostlivosti a individuálnym potrebám človeka.

„Sociálne služby sa týkajú ľudí, ktorí sú často vo veľmi zraniteľnej situácii. Preto považujeme za dôležité, aby sa pri nastavovaní systému hľadala rovnováha medzi jeho ekonomickou udržateľnosťou a tým, čo je v konečnom dôsledku jeho najdôležitejším cieľom – kvalitnou a dôstojnou starostlivosťou o človeka,“ dodáva **Zuzana Kumanová**.

Signatári preto vyzývajú poslancov Národnej rady SR, aby pri ďalšom legislatívnom procese posudzovali jednotlivé zmeny nielen samostatne, ale aj v ich vzájomných súvislostiach. Rozhoduje sa totiž o podobe systému, ktorý bude ovplyvňovať dostupnosť a charakter sociálnych služieb počas nasledujúcich desaťročí. **Služba má ísť za človekom. Nie človek za lôžkom.** Cieľom reformy by podľa signatárov malo byť vytváranie takého systému, v ktorom môže človek zostať čo najdlhšie doma a vo svojej komunite, pričom v prípade potreby má mať dostupnú kvalitnú terénnu, ambulantnú aj pobytovú službu

Spoločné vyjadrenie podpísali **Konferencia biskupov Slovenska, Slovenská katolícka charita, Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku a Evanjelická diakonia ECAV na Slovensku.**

Vyjadrenie k smerovaniu reformy sociálnych služieb

<https://www.charita.sk/sluzba-ma-ist-za-clovekom-nie-clovek-za-lozkom>